

Parlamentul României
Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 368/ ... 2023

RAPORT

asupra **Propunerii legislative pentru modificarea art. 112¹ din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal și pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală**

(L632/2023)

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. **L632/2023**, în data de 13.11.2023, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative pentru modificarea art. 112¹ din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal și pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală**, inițiatori: Ilie Victor - deputat USR; Murariu Oana - deputat USR; Badea Mihai-Alexandru - deputat USR; Băltărețu Viorel - deputat USR; Berescu Monica-Elena - deputat USR; Botez Mihai-Cătălin - deputat USR; Cambera Oana-Alexandra - deputat Neafiliat; Ciornei Radu Tudor - deputat USR; Dehelean Silviu - deputat USR; Havârmeanu Filip - deputat USR; Ion Stelian-Cristian - deputat USR; Miftode Marius-Andrei - deputat USR; Molnar Radu-Iulian - deputat USR; Neagu Denisa-Elena - deputat USR; Todosiu Beniamin - deputat USR; Țoiu Oana-Silvia - deputat USR.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observații și propuneri.

Consiliul Economic și Social a avizat favorabil propunerea legislativă.

Consiliul Superior al Magistraturii nu susține adoptarea propunerii legislative. Astel:

-în ceea ce privește confiscarea extinsă a bunurilor transferate către terțele persoane, s-a constatat că, prin propunerea de modificare a alin. (2) al art. 112¹ din Codul penal, se introduce o prezumție privind cunoașterea de către teți a faptului că scopul transferului a fost evitarea confiscării. Această propunere legislativă poate conduce la o încălcare a prevederilor art. 6 alin. (2) din Directiva 2014/42/UE, care apreciază, în mod expres, că dispozițiile privind confiscarea din patrimoniul unor terți se interpretează astfel încât să nu aducă atingere drepturilor terților de bună-

credință. Or, printr-o astfel de prevedere, se coboară sub standardul minim impus de către Directivă statelor membre în privința respectării drepturilor terților. Această prezumție legală relativă – cunoașterea de către terți că scopul transferului este evitarea de către persoana condamnată a confiscării – este susceptibilă de neconstituționalitate, caracterul licit al dobândirii averii prezumându-se, potrivit art. 44 alin. (8) din Constituție.

-în ceea ce privește modificarea modalității de calcul a diferenței dintre veniturile licite și cheltuielile efectuate – în calculul valorii bunurilor supuse confiscării extinse ar urma să se aibă în vedere, pe lângă veniturile licite ale persoanei condamnate, și veniturile licite ale membrilor de familie care locuiesc cu aceasta. Din această valoare ar urma să se scadă cheltuielile efectuate de persoana condamnată și membrii de familie care locuiesc cu aceasta. Reglementarea propusă coboară sub standardul minim avut în vedere de Directiva 2014/42/UE, care lasă judecătorului național o largă marjă de apreciere în a stabili dacă anumite bunuri au fost obținute din activități infracționale. Astfel, potrivit dispozițiilor Directivei, judecătorul național ar trebui să aibă în vedere circumstanțele cauzei și toate elementele de fapt și probele disponibile în vederea stabilirii bunurilor obținute din activități infracționale, disproporția dintre valoarea bunurilor și venitul legal al persoanei condamnate (nu și a altor persoane) fiind unul din elementele avute în vedere.

-în ceea ce privește introducerea, prin propunerea legislativă, a “procedurii confiscării extinse ulterioare condamnării” – prin reglementarea propusă la art. 549⁵ din Codul de procedură penală, măsurile asigurătorii luate în procesul penal ar trebui să subziste o perioadă de 6 luni “după finalizarea procesului penal”. Inițiatorii propun prelungirea ope legis a măsurilor asigurătorii cu un termen de 6 luni, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, propunere care pune în discuție proporționalitatea unei astfel de măsuri în toate cauzele în care o persoană a fost condamnată pentru o faptă susceptibilă să îi procure un folos material. În propunerea legislativă nu sunt reglementate drepturile persoanelor (inclusiv ale terților) care participă la procedura propusă de confiscare a bunurilor. Potrivit prevederilor legale în vigoare, așa cum este firesc, măsura de siguranță a confiscării extinse se poate dispune în cauza penală care a condus la condamnarea persoanei respective, urmând ca ANABI, în procedura de punere în executare a dispoziției instanței, să beneficieze de sprijin instituțional în vederea identificării bunurilor și a sumelor de bani ale persoanei condamnate.

Comisia pentru Drepturile omului a transmis un aviz negativ.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 112¹ alin. (1), (2) și (8) din Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit Expunerii de motive, soluțiile legislative au în vedere îmbunătățirea reglementărilor referitoare la confiscarea extinsă, urmând ca, prin normele propuse, să se dea **“posibilitatea dispunerii confiscării extinse la cererea unor autorități administrative, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare penală”**.

Comisia juridică, în ședința din 12 decembrie 2023, a luat în dezbatere propunerea legislativă și avizele și punctele de vedere primite și a hotărât să adopte, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți, un **raport de respingere**.

Astfel, așa cum sublinia și Consiliul Legislativ în avizul transmis, referitor la formarea convingerii instanței că bunurile supuse confiscării extinse provin din activități infracționale se poate realiza și ulterior condamnării definitive, inițiatorii nu au avut în vedere faptul că, prin pronunțarea condamnării celui vinovat printr-o hotărâre definitivă, acțiunea penală se epuizează, realizându-și integral finalitatea. Instanța nu ar putea relua judecarea cauzei pentru pronunțarea unei noi hotărâri referitoare la confiscarea extinsă, întrucât acțiunea penală nu poate fi exercitată după momentul său final de epuizare. O astfel de soluție legislativă ar fi de natură să aducă atingere, în sens larg, chiar autorității de lucru judecat a hotărârii definitive. Posibilitatea deschiderii, în termen de doi ani de la condamnarea definitivă, a unei proceduri prin care instanța să poată aplica măsura confiscării extinse, plecând de la cadrul procesual care a vizat aceeași faptă pentru care o persoană a fost deja condamnată, nu ar putea fi reglementată astfel încât să fie în acord cu principiile Legii fundamentale, indiferent de dificultățile care apar în aplicarea măsurii confiscării extinse.

Reglementările propuse nu realizează corelările necesare cu alte dispoziții legale în vigoare și nu asigură concordanța cu dispozițiile Directivei 2014/42/UE și nici cu cele ale Constituției României.

Supunem votului plenului Senatului prezentul raport de respingere, împreună cu propunerea legislativă.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă înregistrată cu **L632/2023** face parte din categoria **legilor organice**, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, și urmează să fie luată în dezbatere și adoptare de plenul Senatului, împreună cu prezentul **raport de respingere**, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Legea fundamentală, **ca și primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Cristian Augustin Nițulescu / Tâgârlaș

Secretar,

Senator Laura Mihaela Moagher

Întocmit, consilier Camelia Popescu